

KURJER LITTEWSKI

w WILNIE dnia 11 Wrzesnia V. S. ROKU 1809.

S. PETERSBURG V. S. d. 31 sierpnia.

Przyzwoitą jest rzeczą dla ostrzeżenia łatwowiernych obiać, że od niejakiego czasu zwierchność tu odkryła tajniki próżniaków, którzy dla własnych widoków strarają się kłamliwymi wieściami unieść uwagę publiczną. Od nich wychodziły w różnych czasach nienależne uwagi, które po niejakim czasie same sobą niszczały. Tym wyulażcom baiek wszystkie wypadki służą za wątek do strasznych przepowiedzeń. Jeżeli zapala się wojna w krajach od Rossyi odległych: zaraz oni w tym upatrują, rozdrobienie naszych prowincyi, bunt, rozruchy; a jeżeli można im wierzyć, to i w samym Petersburgu wojna. Jeżeli wojska nasze odnoszą zwycięstwo: podług powieści tych dobrych patriotów, już Kamiński w batalii zabity, a gdzie indziej poległ Bagracyon. Jeżeli pokaże się na bałtyckim morzu flotta nieprzyjacielska: już podług nich Kronsztad pali się, a Revel w perzynę obrócony. Lecz interessa zagraniczne im niewystarczają; dzielność ducha ich politycznego obejmuje wszystkie przedmioty i zwraca się do wewnętrznych: tu odkrywa się obszernie pole nowości. „Dziś wychodzi zakaz wszystkim w ogólnosci noszenia fraków; jutro pokaże się drugie urządzenie barzniej jeszcze ściśnialące; a 1go wrzesnia nieodmiennie ogłoszony będzie ukaz znoszący wszelkie stosunki między obywatelami a włóścianami. Ten albo ów minister czy Pan naysilniej przeciwko temu powstał i za to wpadł w niełaske, a tamten projekt wspierał i tego zbił, azatym on w kredycie „Jeżeli ludzie uczciwi znali prawdziwe źródło tych nieprzyistoych baśni, wstydziłoby się być narzędziem złosliwych a igrzyskiem obcych dla siebie namiętności. Nakoniec Rządowi są wiadomymi ci wynalazcy tych powieści. Wypadki nieraz zhanbiły ich stronników, lecz czas więcej jeszcze odkryje, a wtedy imiona ich wydane będą bez żadnego oszczędzenia na publiczne pośmiewisko.

Na naywyższe J. J. Mości zalecenie General Reketmeister donosi wdowie szlachciance Agacie Wilbikowej skarżący się na decyzją ogółu Rządzącego Senatu względem odsądzenia iey z dziećmi od majątku przedanego przez iey męża szlachcica Myśleckiego, i względem utwierdzenia tego majątku przy Laskowiczowej i Szaniawskiej: że J. J. Mość rozpatrwszy to dzieło raczył naywyżey utwierdzić wyrażony wyrok ogólnego zebrania Senatu.

WIEDEN d. 21 sierpnia. Z Gtt Zschr, HK, J de F, N. M.—W głównej kwaterze Szenbrun przy parolu ogłoszono d. 15 co następuje. „Imperator powodowany swoją wspaniało-

ścią i szczodroblwością ustanowił dziś klasy zasług, i pensye wyznaczył dla wszystkich Generalów, officerów i żołnierzy iakiegokolwiek byli narodu, którzy tylko w bitwach pod Tann, Abensberg, Ekmil, Ratyboną, Esling, Wagram, nogę albo rękę stracili, a do dnia dzisiejszego jeszcze żyli. Porucznicy, podporucznicy, serżanci i żołnierze mieszczą się w 6stej klasie i mieć będą 500 frankow dochodu: kapitan, szefowie batalionow lub szwadronow należą do 5tej klasy z pensją 2000 frankow: Generalowie, pułkownicy i maiorowiesą w 4tej klasie i otrzymują 4000 frankow dochodu. Dzieci poległych żołnierzy, które Imperator wyrokiem za własne przyioł należą do 6tej klasy a dzieci poległych officerow są w 5tej klasie. Nadto Imperator chcąc dobrze uczynić dla familii poległych w tej wojnie officerow, żołnierzy, ustanowił Radę pieczęci i tytułow, z mocą wydawania Patentow na pensye dożywotnie dla starszego ich wnuka lub synowca, jeżeli poległy nie zostawił po sobie żadnego męzkiego potomka. Azatym naczelnicy głównego sztabu pospieszą z utwierdzeniem listy takowych żołnierzy z wyrażeniem imienia, nazwiska, wieku stopnia i miejsca urodzenia: listy takowe mają być przez inspektorow przeyrzane i poświadczone.

Osobno dla całego wojska Imperator kazał sprawić uczyt obfite, i tym się zatrudnić samym wodzom; na co osobne pieniądze ze skarbu wyznaczył. Wzajemnie wojsko wystąpiło dla powinszowania Imperatorowi w całej świetności swojej, a Ministrowie, Wodzowie i Xiążęta z przepychem i nayspanialszą okazałością staneli przed monarchą. Wielu w tym dniu Napoleon uposażył, wielu wodzom dał wyższe stopnie i tytuły. G. Andreossi, Bertrand otrzymali krzyże legii honorowej. Ministrowie, woieny, policyi, sprawiedliwosci, za graniczny, wnetrzny dostoiności Xiążętt otrzymali. Wiedeń zosobliwszą pompą święcił ten dzień uroczysty i pyszniej nad wszystkie inne czasy: zbudowane do przeprawy wojska za Dunay łodzie i statki płaskie oswiecone pływały z muzyką ianczarską po Dunaju, co nowy i naypiękniejszy przez drzewa widok sprawowało. Lecz pomiędzy wszystkimi za nayozdobniejszy podają pisma dom G. Bronikowskiego, i iego napisy z Horacyusza wzięte przed innemi cytują. Żołnierze nurzali się i pływali iedni przed drugimi dla odebrania przeznaczoney nadgrody. Przed 5 mcami Wiedeń obleżony miał zostać zwaliskiem gruzow, d. 15 zaiasniał naywiększą wspaniałością. Bo też różnica taka zasługiwała na szczegulnięysze święcenie: w ten dzień przed 7 laty konkordat zawarty i Francya religii

oddana, w ten dzień pokoy w Amiens podpisany. Komu fortuna takie węzły zsyla ten prawdziwie iey kochankiem nazwać się może. Wiedeń Anglikom winien iż taką uroczystość obchodzi.

Negocyacye ieszcze nieukończone: mówią że Cesarz austr: zgodził się na odstąpienie iedney wielkiej prowincyi, którą dotąd chciał koniecznie zatrzymać, że zatym podpisanie pokoiu nie iest dalekie. W Strażburgu czynią przygotowania na przyięcie powracającego Napoleona. AX. Karol żyje prywatnie w Teszen. Armia austr: zdyszorganizowana w bitwach ostatnich formuje się na nowo pod Pragą. Do armii francuzkiej przestały ciągnąć posilki zwrócone na brzegi Escaut. Wszystko zatym zapowiada bliski pokoy: tym barziej że przed otwarciem układow już z dwory austriacki i francuzki zgodziły się na głównejsze punkta. Projekt Imperatora odprawienia podróży do Węgier dla obeyrzenia stanowisk, w których woysko rozłożone, był powodem domysłów, że Napoleon miał widzieć się z Cesarzem.

MADRYT d. 15 sierpnia: z Gtt J. de E, M, Zsch, HK—Niebezpieczeństwo grożące tey stolicy oddaliło się zupełnie. Azatym sprowadzają się nazad z Jldefonso przeniesione tam sprzęty. Część dworu, Urzędnicy publiczni, francuzi i inni przywiązani do nowego układu udali się byli do Jldefonso; i gdyby G. Venegas ieszcze barziej był się zbliżył do murów, załoga fr: przeszłaby do palacu Buen retiro, gdzie, gdyby w zamku, bronić się miała. Król dziś tu iest spodziewany dla obchodu imienin Napoleona. Mnisi tey stolicy w czasie ostatnich woyskowych poruszeń dali wielkie powody do uskarżenia się na ich postępowanie: mówią że oni będą pomieszczeni w klasztorach koło stolicy będących. Miasto nasze ucierpiało trochę z powodu niedowozu żywności, lecz dziś iest wielka iey obfitość—Między rokoszanami, z przyczyny klęsk ostatnich, niezgody panują; skarżą się oni na GG. Cuesta, Venegas, i Albuquerque. Spodziewamy się tu 6000 ięńców anglikow których z pod Talavera i Arzobispo prowadzą. Korpusy iszy Mar: Victor, 2gi Mar: Soult, 4ty G. Sebastiani, 5ty Marlka Mortier, 6ty Mar: Ney połączyły się nad Tagiem; iszy i 4ty poszły w pogoń za G. Venegas, 2gi, 5ty i 6ty ścigają Anglikow, i hiszpanow, których Cuesta był sprowadził z Andaluzii, Grenady, Murcyi i Mancha—G. Loison będący na dwukrotney wyprawie do Portugalii, i General Senator Valence dowodzący polakami, do Francyi udali się dla poratowania zdrowia.

W rozgromie tym nieprzyjaciół znalazłno gazetę Sevilską pod dniem 3 lipca, która zawiera opisanie porażki d. 18 czerwca pod Belchite doświadczoney, gdzie G. Suchet rozproszył woyska przeszło 22 t. Dowodzący tym korpusem Blake dał następny rapport do Junty Sewilskiej „Doniosłem dnia 17 że takie obrałem stanowisko, w którym bezpiecznym być mogę, i w którym iestem w stanie odeprzeć nieprzyjaciela. Mogło nam trafić się nieszczęście, lecz nigdy niespodziewałem się iżby moje woyska niewalcząc uciekły: bo stanowisko obrane zasłaniało armią od iazdy i od wszystkiego tego, co próżny iakiś strach sprawić iest zdolne.

Tak postawione woyska obiecywały mnie nie poiednokrotnie czynić swoją powinność. Pokazała się nakoniec d. 18 iedna kolumna nieprzyjacielska z 2ma działami: nasza artylerya naylepiey odpowiadała. Tym czasem, iak powiadają spadła iedna granata między regiment; azatym żołnierze mieszać się zaczęli, i uciekać w nieładzie ani razu niewystrzeliwszy. Ten regiment impetem swoim pociągnął za sobą 2gi i 3ci; azatym cale korpusy w zamieszaniu naciśnione przez uciekających niemogły utrzymać się na miejscu. Wszyscy uciekali lubo nie było żadnego niebezpieczeństwa; wszelkie usiłowania wodzow i officerow były daremne. Niebrakowało woysku ani prochu, ani ołowiu, ani żywności; wszystko byłem urządził do odniesienia zwycięztwa, a przynajmniey do utrzymania chwały oręża naszego. Przestraszeni uciekali rzucając broń, amunicyą, bagażę działa, tornistry i suknie nawet, a to przed iedną kolumną nieprzyjacielską. Takiey rozsyпки bywają częstokroć smutne w naszym woysku przykłady; bo są źli ludzie, tym barziej przed wodzami ukryci, udaia z razu posłusznych, skromnych a razem odważnych, ażeby zarobili na ufność, a kiedy przychodzi do sprawy przerażają woysko próżnym postrachem i pierwsi daia gorszący przykład do ucieczki. Teraz rozgłosili chcąc usprawiedliwić swą ucieczkę, że korpus francuzki nowy od 15 t. zbożu nadchodził.

AMSZTERDAM d. 30 sierpnia: z Gtt Zsch, HK, N M, L—Kładniemy punkta kapitulacyi miasta Flessyngi. „Artykuł iszy: załoga Flessyngska wyciągnie z honorami woyskowemi, broń pod murami złoży, a potym w niewolę do Anglii popłynie: Officerowie morskiej służby w mieście będący do tegoż losu należą. 2re Officerowie i generałowie zatrzymują przy sobie szpady, konie i sprzęty swoje. Unterofficierowie, żołnierze, matkowie, słudzy zatrzymają swoje tornistry. 3cie ranni i chorzy, mogący puscć się w drogę, do Anglii będą przeniesieni, inni mocno chorzy polecą się pamięci i ludzkości wodzow angielskich; i ci skoro przyyda do zdrowia do Anglii popłyną. Dla ich opatrywania pozostanie dostateczna liczba lekarzow francuzkich, dla których zapewnia się pensya im należna; nadto naczelny dowodzca wyprawy będzie miał ukontentowanie osobno nadgrodzić tych lekarzow za ich prace, staranie i troskliwość. 4te Oficjaliści nienależący do woyska, urzędnicy, komisarze, lekarze, słowem wszyscy ci francuzi, którzy przed rokiem 1807 nie mieszkali w Flessyndze popłyną do Anglii i podług układow między dwoma rządami traktowanemi będą. Własność ich prywatna szanowaną będzie; wolno im zatrzymać wszystkie papiery, które do woyny nieściągaia się, lecz ich interessa zawierają. Wszyscy francuzi mieszkańcy, którym wolno będzie pozostać, obowiązani będą wykonać przysięgę na wierność i posłuszeństwo Krolowi Brytannii W, skoro do niey wezwani zostaną. 5te Chorzy i ranni w Middelburgu pozostali należą do warunkow tey kapitulacyi w artykule 3cim i 4tym zawartych. 6te Własność mieszkańców każdej klasy szanowaną będzie: lecz wszelka żywność na wo-

skala lądowe i morskie będzie dostarczona, a jeżeli się ta pokaże należeć do prywatnych mieszkańców, sprawiedliwą ceną zapłaconą będzie. 7me wszystkie koszty przeprawy załogi, chorych, i przeniesienia bagażów, opłacone będą przez Rząd angielski. 8me wszelka wątpliwość w pomienionych artykułach, jakaby się znalazła, ma być tłumaczona na stronę załogi. 9te Artylerya, magazyny, karty, plany, i wszelka własność publiczna ma być spisana i przy inwentarzach obustronnie sporządzonych wydana. 10te Po ratyfikacji tych punktów przez najwyższych wodzów angielscy mają natychmiast osadzić bramy i szluzę a wojska francuskie ustąpić z miasta dnia 17 o godzinie 12 w południu. 11 Kapitulacya ta ma być ratyfikowana i wymieniona, inaczej za niebyłą uważać się będzie. Działo w Flessyndze d. 15 sierpnia. Ratyfikowali GL. Chattam, Vice-admirał Strachan i G. Monnet—Podług wiadomości Londyńskich załoga wynosiła 5 t. ludzi.

Poddanie się Flessyngi przypisać należy najstraszliwшему bombardowaniu od morza z 7 okrętów liniowych i wielu mniejszych statków: strzelanie od lądu nie było tak gwałtowne: z miasta jeden bryg angielski był przedziurawiony. General hollenderski Osten szedł na czele wszystkich wycieczek, nie raz odpędzał daleko nieprzyaciół; stał się podziwieniem dla anglików i francuzów. G. Osten wychwala artylerzystów hollenderskich. Oddalenie się tego wodza powszechnie wszystkich rozrzewniło. Mały i wielki, ubogi i bogaty, słowem wszyscy złączami z nim się żegnali. Sami angielscy tym byli poruszeni. Kiedy wstępował na szalupę podał mu rękę GL Chattam, uprzejmie witał i nazwał go mężnym wodzem.

Król powrócił do naszej stolicy. Obywatele okazują chęci najgorliwsze służenia oyczyźnie, wystawili mają podług wyroku królewskiego korpus obywatelski od 1400 głów, który pójdzie do liniowego wojska. Office-rowie i żołnierze odbierać będą żołd dla wojska przeznaczony i nadto mieć będą żywność i kwatery. Z Amszterdamu wyszły już cztery korpusy wojska: jeden pod dowództwem G. Suden pociągnął do Bulckfodt dla zaslonienia północnej Hollandyi; drugi znajduje się z gwardyą pieszą w okolicach Harlem pod komendą G. Travers; trzeci był poprowadzony przez G. Bruce do Weesp; czwarty wspiera poruszenia brygady G. Sels w Amsteween.

Koło Antwerpii zbierają się francuzi z niewypowiedzianym pospiechem, i najnaglejsze czynią do obrony przygotowania. Mari Bernadotte X. Pontecorvo liczy pod swemi rozkazami 15 generałów. Na lewym brzegu Escout pod starym zamkiem Fryderyka założono nową baterię; angielskie okręty wiatrem przeciwnym wstrzymane robocie przeszkodzić niemogły. Już zbliża się godzina strasznych gromów: codziennie grają działa pod zamkiem Lillo z jednej i z drugiej strony, lecz do dnia 27 nic niezaszło ważnego. Naczelny dowódca X. Pontecorvo d. 22 w głównej kwaterze Antwerpii następny wydał rozkaz do armii północnej „Ma wiedzieć armia że Agglicy zamierzają wylądować i razem na rzece Escout przeyscie sobie otworzyć. Wodz przekonany o dziel-

ności wojsk morskich i lądowych pewien jest że wszelkie nieprzyaciół zamiary zniszczone będą. Przytym uwielbić musi komenderujący Vice-admirała Mississy, Prefekta Malouet i cały korpus morski za gorliwość i staranność w uzbrojeniu zamków i baterii—D. 24 rano przyszła do Deventer wiadomość że G. Gratien ze swoim korpusem wieczorem tam nadciągnie: natychmiast nakazano przygotować 500 wozów do przeniesienia wojska: iakoż wieczorem przybyli ci hollendrzy z Niemiec i nocą na wozach poiechali. D. 27 w Breda słyszano ogromne od morza strzelanie. Zeby ścieśnić kanał, którym płyną okręty po rzece, zatopiono pośrodku okręt kupiecki; Atalante ieden z najpiękniejszych i największych statków będzie zatopiony: mówią iż rzed okrętów zagrozi anglikom drogę na rzece. Antwerpia, Lille, Bergopzoom są ogłoszone w stanie oblężenia. General Senator Collaud mianowany jest gubernatorem Antwerpii; w zamku Lillo officer od gwardyi imperatorskiej dowodzi; na brzegach Escout są baterie działami 56 funtowymi osadzone: na rzece w poprzek stoją dwie linie kanonierskich statków. W każdym momencie rosną siły, regimenta z niezerównanym pospiechem iedne po drugich na wozach przybywają.

HAMBURG d. 31 sierpnia: z Gtt AZ, H. K. J de F. Cztero miesięczne roboty bez przerwy z natężeniem prowadzone zamienily miasto Passau nad Dunajem w znamienitą twierdzę: fortyfikacye zbliżają się do swojej doskonałości, będą one przedmurzem dla Bawaryi: zamki koło Passau wystawione nazwane są Napoleon, Maxymilian Józef, Ekmił, Tan, Abensberg i t. d.—Nieszczęśliwy Tyrol będzie drugą Wandą. Zasłepieni rokoszanie nieuwważają iak w przepaść rzucają swoje dostatki i sami do niej lecą. Podczas bitwy pod Inspruck przedmieście Mariahilf spłonęło. Pobudzeni Foralbercykowie na nowo powstałi. Już więc rokoszanie na nowo cały Tyrol Foralberg, miasta Pludenz, Feldkirch i Fissen trzymają. G. Beaumont osadza Bregenz, Lindau i Kempten. G. Picard stoi w Jmenstadt i Santhofen. Mari Lefebvre rozłożył się w X. estwie Saltzburkskim, G. Deroi zasłania południową Bawaryę. Tyrolczykowie zachodzą do Schepernau i Murnau o kilka dni drogi od Munich.

Dyrektor komor celnych fr: Turk przybył do Niemiec dla postawienia celników od Rees po za Renie przez Kliwią, Munster, Osna-bruk po za Wezer aż do Bremen a z tamtąd do Hamburga. Chciał Napoleon ścieśnić w tej stronie handel anglików; iakoż teraz cena towarów osadowych znacznie w górę poszła—Od Tryestu angielscy oddalili się; znaczne składy ich towarów pokonfiskowano w tym porcie: wielu kupców płacić przestało—Król westfalski wprowadza nową do kraju administracyę, i nad iey ulepszeniem pracuje. Westfalia nie przynosi więcej iak 50 millionów franków do skarbu. Wojska 25 t. gotowego zawsze do boiu utrzymanie kosztowało skarbowi przeszło 20 mill: azatym być ma wprowadzone nowe urządzenie: będzie ieden Intendent do opatrzenia wojska we wszystkie potrzeby, azatym oddaleni będą Inspektorowie. Oplata od

listow podwyższona z pożytkiem skarbu, lecz z uciskiem obywatelom ma być zmniejszona. Westfalezykowie osadzają teraz Hannover i brzegi morza północnego, a inne ich oddziały walczą w Hiszpanii—Regiment Xiążąt saskich Gotha, Anhalt, Dessau i t. d. dobrze się w Tyrolu popisał, siedł on w przedniej straży wkraczając do kraju, kiedy wojska ustępowały formował straż tylną. On wziął 180 zakładników z pomiędzy obywateli Tyrolskich i oddał ich francuzom którzy do Francji zaprowadzili. Naczelnik rokoszanów Hofer de Pasayer straszne czyni odezwy do mieszkańców, grożąc zniszczeniem ktoby nie iął się oręża—W Departamencie Moguncyi, wielu nagle pokazało się łotrow, którzy szczególnie kassy publiczne obdzierają.

Wielka Ambassada szwedzka już na ląd niemiecki wysiadła: wiatrami przeciwnymi 5 dni w Jstad wstrzymaną była: wysłała gońca do głównej kwatery Napoleona. GL. Essen będący na iey czele stanął w Stralsundzie w swoim mieszkaniu; był u komendanta fr: na obiedzie: inne osoby do legacji przywiązane iadą przez Hamburg. Czy ta Ambassada uda się do Szenbrun czy do Paryża poiedzie niewiadomo—Wzajemnie ieden goniec z depeszami przez Norwęgję do Sztokolmu poiechał—Zawieszenie broni między Danią i Szwecją nie jest zerwane, a przynajmniej dotąd niewypowiedziane—Mówią że wszyscy szwedzi będący u duńczyków w niewoli uwolnieni będą—G. Lestocq usprawiedliwiony powrócił do rządów w Berlinie. Wojska pruskie zgromadziły się do obozów na popisy wytkniętych—X. Krystyan Augustenburg ofiarowanej mu korony szwedzkiej nieprzyjął, aż chyba kiedy pokoy zupełny między Danią a Szwecją będzie przywrócony. Z Londynu do Sztokolmu przyysć miały pomyslnie wiadomości. W Sztokolmie niema innych posłów zagranicznych oprócz angielskiego, portugalskiego i Austriackiego.

WARSZAWA d. 10 września: z Gtt H. K, War: Poz, Krak—Saxonia przybiera postać wojenną gdy Wiedeńskie wiadomości tchną zdają się pokojem. X. Abrantes przybywszy do Drezna oglądał twierdzę Kenigszteyn do której wywożą sprzęty ze stolicy. G. Carra S. Cyr gubernatorem Drezna mianowany. Na obronę tego kraju z twierdz pruskich mają przybyć regimenta polskie i francuzkie, regiment 5ty polaków przed innemi tam spodziewany. Z Magdeburga sprowadzają artylerję dla osadzenia szanów Drezno zasłaniających. G. Bertrand, który sławne pod Wiedniem mosty postawił, do Gdańska przyjechał—Z Gallicyanów z wojska cesarskiego w niewolę wziętych uformowane będą 4 regimenta piesze i tyleż konnych. Korpus formujący się pod komendą G. Bronikowskiego przechodzić ma liczbę 16000; wielu officerów polskich tam poiechało—G. Grabiński w Bononii mieszka, czynnie przyłożył się tam do uspokojenia rozruchów—Stanisław hrabia Małachowski został mianowany pułkownikiem formującego się regimentu Kiryssierów w Gallicyi. G. Kniaziewicz bawił czas nieiaki w Lublinie. X. Józef Poniatowski ciągle ma główną kwaterę w

w Krakowie: tamże część teatru polskiego z Warszawy bawi publiczność sztukami do okoliczności stosownymi. Patryotyczne ofiary obywatelom nieustają. G. Hebdowski pozatykał orły złote w okolicach Lwowa przez polskie wojska zajętych—Hrabini Krasieńska pułkownikowa gwardyi, hrabini Lubieńska, X. Lubomirska do Paryża poiechały.

CZARTORYSK d. 3 sierpnia. Kopia listu JO. Xięcia Adama Czartoryskiego tajnego Konsyliarza, JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, Senatora Państwa, Członka tajney Rady i Głównego szkół rządu, Kuratora wileńskiego wydziału. Do JW. Tadeusza Czackiego tajnego Konsyliarza JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, Prezesa Kommissyi sądowej edukacyney, wizytatora szkół Gubernii wołyńskiej, podolskiej i kiiowskiej.

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieiu! Zwiedziwszy Gimnazjum Krzemienieckie, i obejrzawszy w czasie popisów, na którychem się znajdował, wszystkie do niego należące zakłady i ustanowienia, za naysięwszą dla siebie obowiązkiem, wynurzyć tém pismem JW. JPanu Dobr: moje uczucia, które każdy dzieł powinien za poświęcenie się Jego dla sprawy publicznego oświecenia. Upraszam JWJP. Dobr: abys w imieniu naszego wydziału, chciał oświadczyć zacnemu Dyrektorowi Gimnazjum Krzemienieckiego JP. Czechowi, JPP. Prefektowi, Professorom i wszystkim w powszechności członkom składającym zgromadzenie tego gimnazjum, podziękowanie za ich prace i starania, względem edukacyi młodzieży. Wiadziałem z ukontentowaniem w czasie examinu w nauczycielach przykładną gorliwość w pełnieniu obowiązków, znajomość i przymioty właściwe miejscom które zajmują; w uczniach zaś znalazłem chwalebny emulacyą, prawdziwą ochotę do nauk i znaczny w nich postęp. Są to wszystko owoce gorliwości obywatelów w złożeniu dobrowolnych ofiar, na utrzymanie Gimnazjum Krzemienieckiego, a troskliwych starań JW. Pana Dobr: w urządzeniu onego. Nigdy zamiary niemogły być piękniejsze i zbawienniejsze, nigdy też pomyslniejszym niemogły być uwieńczone skutkiem. Mało jest bez wątpienia przykładów; ażeby szkoła iaka, w tak krótkim przeciągu czasu mogła się podnieść do tak wysokiego stopnia iak Gimnazjum Krzemienieckie—Gimnazjum to które w naysięwszej części winno swój wzrost i świetność JW. Panu Dobr: czyni zaletę naszemu wydziałowi i służyć może za wzór dla drugich. Świadkiem będąc kwitnącego stanu; w iakim go znalazłem, pospieszę oddać przed JEGO CESARSKĄ MOSCIĄ i władzą edukacyjną, należną sprawiedliwość tej szkole, a mianowicie gorliwości JW. Pana Dobr. Przeświadczony o wielkich użytkach które gimnazjum Krzemienieckie przynieść może dla kraju, poczytam sobie za naysięwszą powinność, polecić go szczególnej opiece i protekcyi Rządu prosić będę o pomoc dla niego, szczęśliwy jeżeli dopełniając mój obowiązek będę mógł wesprzeć zamiary JW. Pana Dobr: i przyłożyć się do dobra tej znakomitej szkoły. Mam honor być etc. Adam Xże.

Za pozwoleniem Cenzury wileńskiej w Drukarni Uniwersytetu na Gazetę oddzieloną.

DODATEK

DODATEK Nro. 73.

DO GAZETY KURJERA LITEWSKIEGO

w WILNIE dnia 11. Wrzesnia. R O K U 1809.

Sąd taxatorsko exdywizorski dekretem Remisyinym sądu gł: litt: 2 departamentu w ru 1809 mca iunii 25 zapadłym na rozpoznanie sprawy między WłPanem Antonim Supińskim Rott: Zawil: a wszystkimi jego i zeszłego Marcina Supińskiego B Pre: grod: Oszm: Kredytorami i Pretensorami wyznaczony, w terminie przepisany do dóbr Migul w poie Oszmian: położonych zięchawszy, w porządku wypełnienia reguł tymże Remisyinym dekretem przepisanych między innemi punktami komportacją wszelkiego tytułu dokumentów na szesć tygodniową persystencją do kancelaryi Ziemskiej Oszmian: w terminie 15 7bra i kalkulacją weryfikacją oraz wymiar majątków pod rozdział Kredytorom oddanych udeterminował i sądy swoje do dnia 18 ianuar: następnego 1810 ru odroczył. W jakim czasie ażeby wszyscy tak zeszłego Marcina iako też żyjącego Antoniego Supińskich Kredytorowie i pretensorowie, oraz z jakiegokolwiek związku do sprawy konkursowej należące strony z dowodami sami lub przez prawnie umocowanych plenipotentów w dobrach Migulach w poie Oszm: stawiali uwiadamić że w przypadku niestawiania której kolwiek strony Amisyia stosownie do dekretu remisyiniego zapisaną zostanie, ostrzega: dat: roku 1809 augusta 16 d.

Mateusz Siesicki Prerz: Zim. Ptu wilkomier: exdywiz:
Felicyn Gadon Ziem: Zel: pisarz exdywizor:
Michał Sawicki Grodz: pisarz exdywizorski.

Roku 1809 mca 7bra 3 dnia—Wedle Ukazu Jego Imperatorskiej Mosc: Komissya wysłuchawszy ukaz z Rządzącego Senatu 3 Departamentu w Ru terazniejszym 1809 mca augusta 20 dnia pod Nrm 1053 dattowany, na dniu 30 tegoż miesiąca augusta do Komissyi niniejszej doszły, przez który jest zalecono by też Komissya do póty, do poko nie będą przesłane do Senatu wiadomości formalne względem rekognoskowanych summ Kredytorom byłych litt: Hetmana i podskarbiego Ogińskich współ z opinią, czyli dekretem co do tego obiektu w Kancellaryi zasłżym, i oto póko na one nie zajdzie w Rządzącym Senacie potwierdzenie w stosunku do punktu 7 najwyżey konfirmowanego marca 8 dnia 1804 Roku dokładu, wstrzymała się z exekucją wyprzedaży dóbr przez licytacją dając o tém wiedzieć wszystkim obywatelom przez postrzednictwo publikacyów w gazetach tych samych w których uprzednio ogłoszenie licytacyi dóbr było publikowane, postanowiła: w celu zadosyć uczynienia rzeczonemu w górze Ukazowi przez ogłoszenie w gazetach S. Peterzburskich moskiewskich i kurjera litt: umieszczyć się mające, dać wiedzieć wszystkim iż lubo w uprzednich publikacyach też Komissya oświadczyła że dobra byłych litt: hetmana i podskarbi Ogińskich iako to: hrabstwo Inwiejskie z folwarkami, hrabstwo Judońskie z folwarkami, i udzielnie folwarki Opol, Zapole, Hlebowicze, Czarna i Skawdaycie, niemniej domy iurzydyki i place sprzedawane będą na wieczność w terminach dnia 4 9 14 mca xbra idącego 1809 Ru przez publiczną licytacją, i lubo do tej licytacyi, wzywała wszystkich mających zamiar lub chęć kupna dóbr takowych, jednak gdy te postanowienie Komissyi nie znalazło w Rządzącym Senacie approbaty, owszem gdy wyraznie z exekucją licytacyi wstrzymać się zalecono, dla tego więc, ani w terminach powyżey wypisanych ani też po upłynieniu onych, aż do nowego wtey mierze Ukazu Rządzącego Senatu licytacya wyrażonych dóbr sprzedaży odbywać się w Komissyi nie będzie, i żeby za tym prędzey każdego wiedzy dóść mogło—Dla umieszczenia należytey publikacyi w gazetach S. Peterzburskich do Rządzącego Senatu i departamentu i dla umieszczenia w gazetach Moskiewskich do Rządzącego senatu depar: 6 raportami przedstawić z przyłącze-

niem wypadających pieniędzy na expens Druku—Względem zaś umieszczenia podobney publikaty w kurjerze litt: posłać rek wizycją do Administracyi Kredytorskiej.

Dominik Kozakiewicz Komisarz.

Z powodu że Ur: Mackiewicz, Hornowski, Narkiewicz wyprzedawszy kamienicę po Grabowskę długu niepłacicie i Beynarowiczowie klóć nabywcę, że oraz papie: niezwracacie przeto żałcy Felceber summę zatrzymaną pod odpowiedzialność a iakietylko z przyozyny zakłócen pretensorów żałncy delor ponieść wydatki na procedera, tych poszukiwać z obżat iako ewiktorow aświadcza się—Dla tych przyozyny szukając żałcy delor zapewnienia, bezpieczeństwa funduszu własnego na taki się pocąć ustawiczną pracą zdobył, przeciwko obżłaym naysolennieysze zanasza oświadczenie i aby pretensorowie dalsi jeżeli ieszcze znaydzie się z pewnemi dowodami do dnia 23 apr: 1810 do żałgo iawili się przez powtórne ogłoszenie przez kurjerze litt: wszystkich po szczegulnie zawiadania u tego oświadczenia podpis takowy, Felceber

W Miescie Wilnie zatrzymany ieden podeyrzany człowiek przedawający złote z emalią tabakierki drogiey ceny wartujące. Wileński Policmeyster Szłykow ogłasza czy nie zginęły u kogo iakowe tabakierki żeby zgłazający się udał do policyi z złożeniem nato pewnych dowodów Policmeyster Szłykow.

Ktoby życzył sobie oddać pańien rocznie czyli też przychodzić do nauczania się różnych robot damskich iako to: haftowania wszelkiego rodzaju, tamborowania, dziergania, wyszywania, siatek, szycia, i temu podobnych ma się udać za Wileńską bramę do domu P. Prezydentowej Bielikowiczowej pod Nrm 143,

J.P. Kreszkiewicz uwiadamią przeswietną publiczność iż na dniu 5 7bra roku idącego w domie własnym otworzył na nowo traktyer w sposobie zagranicznym pod tytułem Hotel des quatre Nations, w którym tak krajowi, iako i zagraniczni wiażerowie wedle rejestru do upodobania obierając potrawy przyzwolą we wszystkim znaydą wygodę.

Beniamin Wagner obywatel wileński, syn Iohana Wagnera Mechanika obywatela wileńskiego własną ręką podpisujący się, w imieniu własnym i w imieniu braci swoich rodzonych, Karola, i Daniela Wagnerow, w skutek uprzednio, i dopiero pod dniem 10 terazniejszego mca 7bra 1809 roku poczynionych Urzędownie oświadczeń, i manifestow, uwiadamiam Publicum, i każdego w szczegulności: iż oćiec oświadczał ych się Iohan Wagner, zostając w starości podeszłego wieku, a przez to będąc osłabionych zmysłów i reflexyi przez podeyscie kilku osob niegodziwego zyku szukających, na szkodę własną, i oświadczał ych się prawych sukcesorów dzieci swoich, powydawał w różnych datach, pod niewiadomości tychże dzieci oświadczał ych się różne obligi, karty, i wexle, i na różne, nullo dato, et accepto sumy, z oćieżeniem i ewikcyą majątku swego, do opłaty jednym za życia a drugim osobom, po swojej śmierci, a niektórym od tych summ procenta płacić obowiązał się że tedy takowe dzieło jest wykooperowane u nieprzytomnego i w słabosciach zmysłów zostającego, eżeby nie miało nigdzie swojego waloru, i iżby takimi nielegalnemi inskrypcyami, przez przelew; ina zastaw onych nie był oszukany, uwiędzionym, albowi też za onemi ciż Kooperatorowie sami przez się napotym niemogli czynić upominku, t k u oycy, iako też i u oświadczał ych się sukcesorow, nayuroczystsze w tym czyni się przy oświadczenia i manifestach przez gazetę ostrzeżenie Datt 1809 ru mca 7bra 10 dnia.

W Xiegarni XX Piarow Wileń znajdują się do przedania rozmaite Książki, ceną najmniejszą.

Absalon drama	-	-	-	-	zł: 4.
Bigos hultajski komedia	-	-	-	-	3.
Bieniowski hrabia	-	-	-	-	3 gr 10
Cynna tragedia	-	-	-	-	10
Dzień pusty	-	-	-	-	4.
Frozya komedia	-	-	-	-	2 10.
Gdyracz komedia	-	-	-	-	3 10
Gawł na Xieźycu	-	-	-	-	3
Honorarium dla Patronu	-	-	-	-	3.
Komedia niepręde	-	-	-	-	1 10
Korsykanie drama	-	-	-	-	2 20
Król pasterz	-	-	-	-	3 10
Loreta Opera	-	-	-	-	2 20
Literat zbieda	-	-	-	-	4.
Miłość pierwsza	-	-	-	-	3.
Meropa tragedia	-	-	-	-	4.
Małżeństwo w rozwodzie	-	-	-	-	2 20
Miłość sympatyczna	-	-	-	-	4.
Mahomet prorok	-	-	-	-	2.
Mąż oszukany	-	-	-	-	3.
Miłość odnowiona	-	-	-	-	2 10
Niewolnicy murzyni	-	-	-	-	3 10
Obrona Trembwi	-	-	-	-	3 10
Opiekun oszukany	-	-	-	-	2 20
Ohłężenie Odessy	-	-	-	-	2 20
Ofiarowanie się na smieć	-	-	-	-	2 20
Olind i Suffroni	-	-	-	-	2 10
Podrzutek	-	-	-	-	5.
Na postrachu wszystko się kończy	-	-	-	-	3.
Podstępna przyjaźń	-	-	-	-	3.
Poprawa młodego	-	-	-	-	3
Przeszkoda nieprzewidziana	-	-	-	-	3.
La Peyronse sławny zeglarz	-	-	-	-	2 10
Poloez	-	-	-	-	3.
Prawa rzymskie	-	-	-	-	3.
Pokrewieństwo	-	-	-	-	2 10
Rozwódka	-	-	-	-	3.

Roku 1809 Iulii 2 proces Imieniem JW. Xawerego Hrabiego Niesiołowskiego Generała Maiora Wsk Pol: za przysięciem dziedzictwa Hrabstwa Połongowskiego w poie Telszewskim sytuowanego do moiej posesyi, w ciągu dzierżenia tych dóbr, gdy dostrzegam że na wycięczenie mieszkańców iedni kredytując pieniądze wyborem uczonych procentów włość wyciężają a inne obligi bez danych pieniędzy położeniem trzech krzyżyków wzrost swój biorą, a rząd rozmaite procedera a koleyno expensę ponoszą się, zapobiegając temu przez Niniejsze oświadczenie daie publiczności wiedzieć, że kaźden kredytujący sumę włości Połongowskiej obligowany jest zyskać aprobatę we dworze Połongowskim; a inaczej wszelkie szpargały, od włościan wydłużone, a inne nawet bez wiedzy włościan nastale, pod tytułem inskrypcyów niekomności ulegają, i takowe oświadczenie daie do akt powiatowych wpisać, sam one podpisuję, tysiąc osimset dziewiątego Iulii pierwszego dnia.

Xawery Hrabia Niesiołowski Wsk Poll: Generał Maior.

Mając różne zastawy już więcej roku u mnie znajdujące się tedy przez publiczną gazetę upraszam JPP. aktorów takowe zastawy wykupić lub na otaxowanie i wyprzedanie onych zezwolić. W Stonimie roku tego miesiąca angusta 21 dnia. A Bernard JJmci konsyliarz nadworny i Inspektor wojennych szpitalów.

Roku 1809 mca 7bra 2 JP, Agapiew Kolleska Assesorowa mająca kamienicę na ulicy Ostrobramskiej pod Nr 320 którą sprzedać, aby kupujący nieobawiał się że do tej kamienicy są jakie pretensie, wzywa przez to ogłoszenie publiczne, aby nie chybnie wszelkie pretensy objawione były w Aktach ziemskich wileńskich w ciągu 8 tygodni, to iet do S. Michała; gdyz po takim terminie, jeżeli nikt się nieznajdzie, tym samym kupującym zapewni się bezpieczeństwo i spokojność iego nabycia.

Dekretem Sądu Głównego Litewsko wileńskiego de-

part: 2go w roku rerazn. 1809 marca 22 d. zapadłym, wedle oświadczenia od WW. Alexandra i Maryanny z Gintowtow Hoppenów byłych Sędziów grodzkich pttu: wileńskiego na satysfakcyą wierzycieli uczynionego, sąd taxatorsko exdywizorski do majątności Zyżm z attynencyami w powiecie wileńskim leżącey dziedzictwa tychże WW. Hoppanów, tudzież dalszego ruchomego Majątku przeznaczony został. Który to sąd exdywizorski, pierwszym ziazddem swoim, stopnie przyzwoite, oraz remissyą oznaczone załatwił; a między temi termin na licytacyą srebra cyny meedzi i dalszego ruchomego majątku dzień 16 miesiąca nowembra roku terazniejszego in Fundo naznaczył; tudzież na oczewistą rozprawę w mieście Wileńskiem odbywać się mającą dzień drugi miesiąca decembra terazn: roku zadeterminował. Oczem kredyto: owie i iak ekolwiek pretensye do majątku WW. Hoppenów byłych sędziów grodzkich wileńskich mający, ażeby zawiadomieni byli, i po satysfakcyą dla siebie należną pod utratą rzeczy przychodzili, Sąd exdywizorski niniejszą trzykrotną w kuryerze awizacyą ostrzega, dnia 28 angusta 1809 roku.

Onufry z K. inontta Klimowicz Sędz: Ziem: wileń: exdywizor: Bogusław Makulicz Sędzia Ziem: wileń: exdywizor: Ambroży Koziek Sędzia Ziem: wileń: exdywizor:

Sąd taxatorsko exdywizorski w Majętnosci Swirze Miaskowskim w gubernii litewsko wileńskiej w poie zawileyskim położoney, za dekretem pierwszym 1787 decembra 6 d. w Ziem: Oszmian drugim 1808 ku Ianuaryi 14 d. w sądzie Gł: litewsko wileń: departamentu wremiennego zapadłemi odbywający się tym czasowie wyexpedyowaniem Aktów inkwizycyi kalkulacyi i weryfikacyi, wszystkich kredytorow i pretensow zawiadami, ażeby mający swoje należności porządkiem przepisany z dowodami iak nayrychli y przybywali; pisano w Majętności Swirze Laskowskim na sesyi 1809 angusta 16 d.

Ludwik Gł: Kunciewicz Sędz: Grodz: Zaw: Prezy Exdy Antoni Łappa Sędzia Grodz: Oszmian i Exdywizor Brazm Cywinski Sędzia Grodz: zawileyski i Exdywizor

Na sessyi dnia 27 angusta 1809 roku w skutek powyższego postanowienia na sessyi dnia 14 apryla zapisanego iż rok kazynowy od dnia 1 maja 1809 Roku zaczynać się będz, a tak i abonowanie się członkow od tego terminu ma się rozpoczynać; zebrani na sessyi Dyrektorowie postanowili obwiesić przez gazetę kuryera litewskiego, aby wszyscy członkowie kazynowi płać opłatę po rubli srebrnych 30 do kassera towarzystwa W. Reyzera wnosć raczyli, od którego bilety roczne odbiorą, gdyż bez okazania onych / za otworzeniem się assambłow kazynowych nikomu nie będzie wolno wchodzić.

Kazimierz Sulistrowski.

Michał Romer.

Tomasz Reyser.

LOGOGRYF przez S. L.

Cały iestem złożony z iedynastu znakow, Zmieszay one, będziesz miał co wylega ptakow: Będzie co człeka składa; co roslnom szkodzi- Kto przez się użytoczy, pełność ziemi daie- Co przez rękę rolnika, twarde skiby kraie. Co w wodzie ma swe miejsce, co poema zdobi; Co iest wszystkich żywiołom, co dziesiątek robi, I co ludzi zaraża, a gdy wszystek stoie, Jak naykształtniey maluję całą pkstać twoię.

Cena targowa.			
Od d. 15 Sierpni ad d. 22 tegoż		Rub	Kop
Beczka Zyta	-	8	40
Pszenicy	-	20.	-
Jęczmienia	-	7.	20
Owsa	-	5.	-
Gochu	-	8	40
Faska Mała	-	5.	-
Asygnacya 100 Rubli	-	45.	-
Dukat	-	3.	-